

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

En plan som gäller för all personal som arbetar och alla som vistas på
Tomegårdens Montessoriförskola.

Rev. 2024-03-18

Planen anger i enlighet med läroplan hur vi ska hantera kränkande behandling eller diskriminering mellan barn/barn, vuxna/vuxna eller mellan vuxna/ barn. Samt hur vi bör arbeta för att främja likabehandling och motverka diskriminering och annan kränkande behandling.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Tomtegårdens Montessoriförskola

Vårterminen och höstterminen 2024

En plan som gäller för all personal som arbetar och alla som vistas på Tomtegårdens Montessoriförskola.

Diskrimineringsgrunder

- Kön.
- Könsidentitet eller könsuttryck.
- Etnisk tillhörighet.
- Religion eller annan trosuppfattning.
- Funktionsnedsättning.
- Sexuell läggning.
- Ålder.

Kränkningar och eller trakasserier ska aktivt bekämpas i enlighet med vår läroplan (Lpfö18), FN:s barnkonvention (artikel 2) samt lagen om likabehandling (060401).

Hot, våld, mobbing, rasism, trakasserier, diskriminering och annan kränkande behandling är *all personals* angelägenhet. *Detta har högsta prioritet på vår förskola.*

Skollagen, 6 kap behandlar åtgärder vid kränkande behandling. Två nya diskrimineringsgrunder har införts vid årsskiftet 2010; ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck.

I Sverige har alla barn och ungdomar upp till 18 år en egen ombudsman, barnombudsmannen vars huvuduppgift är att företräda barns och ungas rättigheter och intressen med utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS nr: 2006:67).

Lagen syftar till att värna och främja allas lika värde.

Förbud mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder samt annan kränkande behandling.

Syftet med planen mot diskriminering och kränkandebehandling

Detta dokument anger i enlighet med läroplan hur vi ska handskas med olika förekomster av kränkande behandling eller diskriminering mellan barn/barn, vuxna/vuxna eller mellan vuxna/ barn.

Denna plan gäller för all personal som arbetar på Tomtegårdens Montessoriförskola. Syfte med planen är att värna och främja allas lika värde.

Information om planen

Förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling kommer att vara en del av vår arbetsplan och kommer att finnas tillgänglig för vårdnadshavare.

Vid revidering uppdateras planen på hemsidan samt publiceras på Unikum. Planen ska, enligt lag, revideras varje år. Vikarier får ta del av informationen om likabehandlingsplanen och hur vi arbetar kring denna. Nya vårdnadshavare kommer vid inskolningsperioden att få ta del av informationen om förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Rättigheter och skyldigheter

Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldiga att göra anmälan till socialnämnden enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) Oavsett sekretess har verksamheter som berör barn och ungdom anmälningskyldighet. Skyldigheten att anmäla är ovillkorlig och får inte bli föremål för överväganden av den anmälningskyldiga själv.

Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten skall präglas av omsorg om individen och syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i andra människors levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra skall stödjas.

”Det svenska samhällets ökande internationalisering ställer höga krav på människors förmåga att leva med och förstå de värden som ligger i en kulturell mångfald. Förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald” (Lpfö 2018).

”Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation (Lpfö 2018).

”För att skapa bästa förutsättningar för att barnet ska utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta med på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen” (Lpfö 2018).

”Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras” (FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 2).

Rektorns ansvar

Rektorn åläggs att vidta förebyggande åtgärder mot kränkningar och diskriminering. Förskolan utformar årligen sin egen plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Förtydligande av olika begrepp

Kränkande behandling definieras som grov respektlöshet och bryter mot allmän heders och moralbegrepp om hur människor skall bemötas.

Någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkning kan utföras av en eller flera och riktas mot en eller fler personer. Kränkningar kan vara ett uttryck för makt och förtryck.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska
- Verbala
- Psykosociala
- Text- och bildburna

Mobbning är när en person vid upprepade tillfällen under en viss tid blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer.

Diskriminering är kränkande behandling av individer eller grupper utifrån olika grunder såsom kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.

Sexuella trakasserier avser kränkning grundade på kön eller kränkningar som anspelar på sexualitet.

Rasism är en föreställning om att den egna folkgruppen är överlägsen, vilket grundar sig på en uppfattning om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper. Mot bakgrund av en sådan uppfattning ses vissa grupper som mindre värda och kan förtryckas, utnyttjas eller kontrolleras.

Främlingsfientlighet avser motvilja mot grupper som definieras utifrån fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karaktäristika.

Homofobi avser motvilja mot eller förakt för homo- eller bisexualitet och homo – eller bisexuella personer.

Förskolans mål

På vår förskola har vi **absolut nolltolerans** mot all form av kränkning. All personal i förskolan skall aktivt arbeta för att ta avstånd och motverka alla former av kränkande behandling mellan barn/barn, vuxna/barn och vuxna/vuxna.

Alla som arbetar i förskolan skall visa respekt för den enskilda individen, barn/barn, vuxna/barn, vuxna/vuxna och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. De ska aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer och grupper och aktivt verka för att kränkningar aldrig skall förekomma. Varje incident av kränkande behandling skall resultera i en reaktion från vuxna i förskolan.

Förskolans vision

Barnen på vår förskola är vårt gemensamma ansvar.

Alla visar respekt för varandra, alla känner sig trygga och tar avstånd från våld hot och kränkande behandling. Vi vill att alla barn skall känna lekluust och få utlopp för sin vetgirighet under sin vistelse hos oss. Att få leka, skratta, gråta, att vara någons kompis i en trygg miljö.

Alla visar respekt för varandra, alla känner sig trygga och tar avstånd från våld, hot och kränkande behandling

Kartläggning av riskplatser

Personal på förskolan är samtliga insatta i förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. I medarbetarsamtal försäkrar rektorn om insikt och kunskap kring planen.

Dokumentationen kommer att fördjupas kring det goda förebyggande arbetet i barngrupperna.

- Riskplatser ska kartläggas och personalen ska fördela sig i de olika rummen/utemiljön.
- Varje pedagog är extra observant vid byte av aktivitet som t ex vid in- och utgång vid utomhusleken.
- Genomföra en trygghetsvandring, där barnen får informera om och var de känner sig otrygga eller rädda i miljön på förskolan.

Förebyggande åtgärder

Genom dokumentation synliggör vi varje enskilt barns positiva utveckling i det dagliga arbetet på förskolan. Med hjälp av t.ex. litteratur, teater, rollspel, musik och skapande verksamhet arbetar vi kring ledord som "tillit, respekt och ansvar", samt allas lika värde och rättigheter. I våra pedagogiska samtal finns en möjlighet till att lyfta diskussioner kring personalens förhållningssätt i förhållande till lagstiftningen.

Som pedagog måste man ta alla konflikter på allvar och föra en dialog kring det inträffade med barnen. Det är all personals skyldighet att vara mycket tydlig i markeringar när det gäller kränkande ord och handlingar. Vi skall alla reagera direkt, tydligt och hörbart. Vi reagerar *alltid* aktivt på slag, sparkar, knuffar, fasthållning och utfrysning mm. Vi reagerar *alltid* aktivt på nedsättande kommentarer, svordomar, fula ord, suckar, miner, gester och förolämpningar. Vårt förhållningssätt innebär att påminna barn att alltid berätta för någon vuxen om barnet känner sig otryggt eller att någon annan är utsatt för något. Detta är inte att skvallra utan att hjälpa.

När konflikter uppstår skall vi försöka förstå problemet och se vad som kan leda till just den konflikten. Alla inblandade skall ha samma möjlighet att göra sig hörd. Det finns aldrig en sanning utan det finns flera och vi måste lyssna på varandra. Alla har rätt till sin egen upplevelse. Genom detta tänkesätt finner vi vägar till lösning och skapar positiva mönster.

Vilka metoder använder vi oss av för att undvika kränkning?

- Vi visar stark tro på barnets möjligheter.
- Vi behandlar barn och varandra som vi själva vill bli behandlade.
- Vi pratar med varandra inte om varandra.
- Vi tror att alla barn har en stark drivkraft att göra gott.
- Vi uppmuntrar positivt beteende hos barnen.
- Vid problem reflekterar vi tillsammans och visar att det finns många lösningar på problemet.
- Vi hjälper barnen att förstå konsekvenser av det som händer.
- Vi gör barnen delaktiga i verksamheten och problemlösningen.
- Vi upprättar gemensamma regler tillsammans med barnen vid terminens uppstart.
- Dagliga observationer görs kring barnens välmående.

Hur arbetar vi på individnivå/gruppnivå

- Vi lägger stor vikt vid inskolningen. Det är då grunden till ett bra samarbete med vårdnadshavare och barn läggs, handlingsplanen finns i den lokala arbetsplanen.
- Vi visar barnen att det finns en kommunikation mellan vårdnadshavare och pedagoger på förskolan.
- Utvecklings- och individuella samtal där fokus ligger på egna tankar och känslor.
- Vi värnar om en god daglig kontakt för att bygga goda relationer med våra vårdnadshavare.
- Alla skall medvetet arbeta för den goda gruppen.
- Vid varje terminsstart arbetar vi extra mycket med värdegrunden.
- Fokus ligger på gemenskap, samarbete och trygghet.
- Vi tillåter aldrig nedlåtande kommentarer eller handlingar. Vi ingriper direkt när barnen t.ex. svär eller retar varandra.
- Vi är observanta på barnens konflikter och hjälper/finns med vid konfliktlösningen. Barnen behöver träna på att lösa konflikter, men vi finns med som stöd och hjälper barnen att bli vänner.

- Genom att berömma och bekräfta barnen, visar vi dem deras positiva sidor, motverkar vi kränkande behandling.
- Vi pedagoger är i närheten av våra barn, både ute och inne, för att kunna se hur samspelet i leken är mellan barnen.
- Alla på förskolan ska använda ett vårdat språk.
- I förskolan delas det inte ut inbjudningskort till barnkalas/privata fester om inte alla är bjudna.
- Vi lägger stor vikt vid barnens lek. Där utvecklas barnen språkligt, socialt och kognitivt.

Metoder som kan används som ett komplement

- Rollspel.
- Vi använder oss av barnlitteratur.
- Sociogram: Genom observationer i barngruppen ser vi hur de samspekar med varandra.
- Samlingar.
- Stegvis, en metod om empati, respekt och kamratskap.
- Djuren på djuris. Värdegrundsarbete för förskolebarn från URskola.
- Kompisböckerna.

Barns delaktighet

Genom den vardagliga verksamheten gör vi barnen delaktiga i en trygg miljö. Barnen är delaktiga i alla aktiviteter som berör dem.

Upptäckande åtgärder

Pedagogerna är alltid delaktiga i barnens lek, såväl i den som i lekens utkant.

Pedagogerna genomför kontinuerliga observationer, på barnen/barngruppen, regelbundet för att bekräfta hur den sociala samvaron/leken är på förskolan.

Den dagliga kontakten med vårdnadshavare är en viktig del av vårt arbete där vi bl.a. håller oss informerade om hur de upplever barnets trivsel på förskolan.

Arbetsgång vid misstanke om kränkande behandling mellan barn

Pedagogen ingriper direkt genom att:

- Det kränkta barnet är i fokus och som första steg fokuseras på att barnet omedelbart skall känna sig tryggt. Personalen pratar sedan med de inblandade för att utreda vad som hänt och att förebygga så att det inte upprepas.
- Vid allvarlig incident såsom allvarligt våld eller allvarlig psykisk kränkning eller om man anser att det är en systematisk kränkning tar barnansvarig direktkontakt med vårdnadshavare samt rektor samma dag.
- Åtgärdsplan och dokumentation upprättas, senast nästkommande dag.

Händelsen/händelserna nedtecknas skriftligt samt ett tydligt handlingsprogram upprättas för hur kränkningen skall upphöra. Den skall innehålla vilka åtgärder och vem som gör vad och när en uppföljning skall ske. Den skall träda i kraft omedelbart.

Vårdnadshavare skall informeras och få möjlighet att vara delaktiga.

Dokumentation och åtgärdsplan arkiveras i pärm "plan mot diskriminering och kränkande behandling" som förvaras i förskolans arkiv.

Anmälan till polis, social myndighet eller arbetsmiljöverk sker om händelsen enligt lagens definition innehåller en kriminell handling. Anmälan görs av rektor.

Långsiktiga åtgärder, uppföljning/utvärdering av aktiva åtgärder.

För de barn som behöver utveckla sin sociala kompetens blir åtgärdsprogrammet en naturlig del i att hjälpa och stötta.

När kränkningarna inte upphör kommer samtal att äga rum mellan rektor, vårdnadshavare och berörd personal.

Kontakt tas med sociala myndigheter när hemmet behöver ytterligare stöd.

Delaktighet och ansvar

Rektorn är huvudansvarig.

Varje termin går pedagogerna igenom planen och gör, tillsammans med rektorn, en ändring av det som är aktuellt. Arbetet kan utgå ifrån följande frågor;

Vad är målet?

Vilka åtgärder har satts in?

Vad har genomförts hittills?

Hur har det gått? Resultat så långt?

Analys:

Varför blev det som det blev?

Var det något som inte fungerade?

Värdering:

Ska insatserna fortsätta?

Stämmer det vi gjort med handlingsprogrammet?

Reflektion:

Ska insatserna kompletteras eller förändras?

Vilka slutsatser kan vi dra?

Vilka lärdomar har vi fått?

Aktion/Handlande:

Vem gör vad och när?

På första föräldramötet på hösten informeras vårdnadshavare om planen. Vårdnadshavare har ansvar att ta del av den information som ges på föräldramötet om handlingsplanen. Planen ska hängas i hallen och läggas ut på vår hemsida alternativt unikum.

Alla, på förskolan, bär ett gemensamt ansvar om att skapa en miljö präglad av omsorg och engagemang för varandra.

Kompetensutveckling

Vid medarbetarsamtal tar rektorn reda på vilka behov av kompetensutveckling personal har inom detta område. Kompetensutvecklingen planeras utifrån dessa samtal.

Kvalitetssäkring

Tillämpningen av plan mot diskriminering och kränkande behandling, kvalitetssäkras genom att vi förankrar den hos all personal. Viktigt att den ingår när vi informerar nyanställd personal. I respektive avdelnings planering för verksamhetsåret skall det framgå vad man valt för aktiviteter för det goda sociala samspelet mellan barnen.

Personal och ledning håller sig ajour med forskning, undersökningar och metoder inom området.

I arbetslagen sker regelbundet diskussioner. Observationer och kartläggningar i barngrupp ligger till grund för dessa diskussioner.

I vårt systematiska kvalitetsarbete skall likabehandlingsplanen utvärderas och revideras.

Framtagande av planen

Likabehandlingsplanen har utarbetats av rektorn och av förskolans personal.

Likabehandlingsplanen är reviderad 2024-03-18. Nästa utvärdering och revidering är fastställd till våren 2025.

Alexandra Dahlbäck

Rektor Tomegårdens Montessoriförskola

2024-03-18

Viktiga adresser:

BO- Barn- och elevombudsmannen

<https://www.barnombudsmannen.se/>

DO- Diskrimineringsombudsmannen.

www.do.se

BRIS Barns rätt i samhället.

<https://www.bris.se/>

RFSU Riksföreningen för sexuell upplysning

<https://www.rfsu.se/>

Jämställdhetsmyndigheten

<https://jamstalldhetsmyndigheten.se/>

Myndighet för delaktighet

<https://www.mfd.se/>